

RENEŠANCE V KRUMLOVĚ

I. ZA TRUBAČEM

Vítejte v Českém Krumlově, v jednom z nejkrásnějších evropských měst. Zdejší hrad a zámek je druhým největším hradním komplexem v Čechách. Spolu s historickým jádrem města patří mezi nejzachovalejší památkové celky, a proto je od roku 1992 zapsán na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

Město vzniklo ve 2. polovině 13. století na obchodní stezce z rakouského Lince do Čech. Název Krumlov pochází z německého pojmenování „Krumme Aue“, což znamená křivý luh.

Zpočátku to byla dvě samostatná sídla – podhradí, tzv. Latrán, a Staré Město, které vzniklo na volném prostranství neboli na „zelené louce“ v ohbí řeky. Později přibýlo Nové Město. K jejich spojení došlo v 16. století.

Naše putování nás zavede do období největšího rozkvětu a věhlasu Českého Krumlova, do doby renesance, kdy zde vládli poslední Rožmberkové, bratři Vilém a Petr Vok. Na cestu potřebujete dobrý postřeh a touhu lépe poznat dobu, kdy se lidé začali více zajímat o anatomii, astronomii, astrologii a alchymii, jinými slovy o lidské tělo, pohyb Země, ale i vliv hvězd na naši budoucnost či o elixír mládí. **RENEŠANCE** znamená znovuzrození nebo znovupoznání, tak se do něho pusťte i vy.

Nacházíte se na náměstí neboli rynku.

Náměstí bývalo středem společenského dění. Konaly se zde trhy, pořádaly slavnosti, vítaly vzácné návštěvy i vykonávaly soudy. V honosných domech bydlívali nejbohatší občané a městští radní.

Výraznou budovou je radnice. Její podoba se v průběhu staletí proměňovala. Stopu renesance najdeme v horní části, která je zakončena vodorovnou zdí, tzv. **ATIKOU**. Atika z roku 1618 je zdobena pásem pilířků a kuželek, které zakrývají střechu.

1a Dokreslete, co atice na obrázku chybí.

1b O něco mladší jsou čtyři malované erby. Přiřadte k erbům správné názvy.

KRÁLOVSTVÍ ČESKÉ

MĚSTSKÝ ZNAK

EGGENBERGOVÉ

SCHWARZENBERGOVÉ

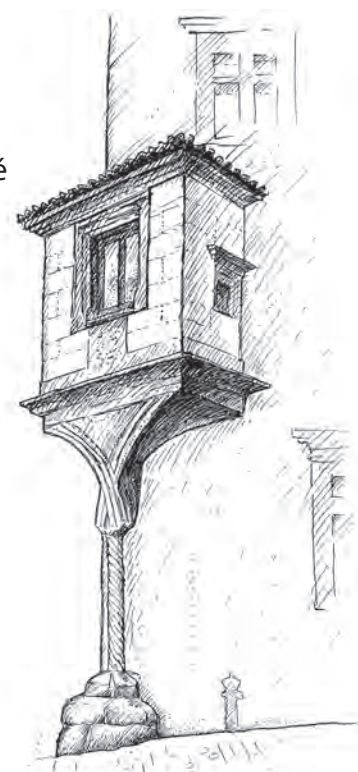
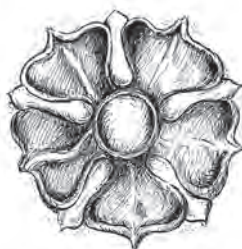
Nápověda: schwarzenberský erb – havran či krkavec klove hlavu Turka

Vydejte se z náměstí Horní ulicí k nárožnímu **ARKÝŘI** zdobenému rožmberskou růží, který vynáší točený (šroubovitý) sloup. Je součástí domu zvaného Kaplanka, který nechal v letech 1514–1520 přestavět pro českokrumlovské kaplany rožmberský kancléř. Tento dům je jedním z prvních dokladů renesance ve městě, přirozeně propojuje pozdně gotické prvky s renesančními. Kamenná **OSTĚNÍ** a nadokenní **ŘÍMSY** jsou již renesanční.

Růže znamená dokonalost, krásu a štěstí. Zosobňuje princip věčného kosmického koloběhu, je symbolem mlčenlivosti. Červená pětilistá růže na stříbrném poli je rodovým znakem Rožmberků.

Pokračujte Horní ulicí, všimněte si řady domů a jejich zakončení **ŠTÍTY**.

2 Najděte obloučkový štít tvořený půl- a čtvrtobloučky a dokreslete jeho druhou polovinu.

Dále po levé straně objevíte terasu. Odtud je krásný výhled na hrad, který Vilém z Rožmberka nechal ve 2. polovině 16. století přestavět na honosné renesanční sídlo, z něhož vládl rozsáhlému rožmberskému panství. Rožmberkové patřili mezi nejvýznamnější šlechtické rody a zastávali vysoké funkce u královského dvora. Český Krumlov měli v držení tři sta let.

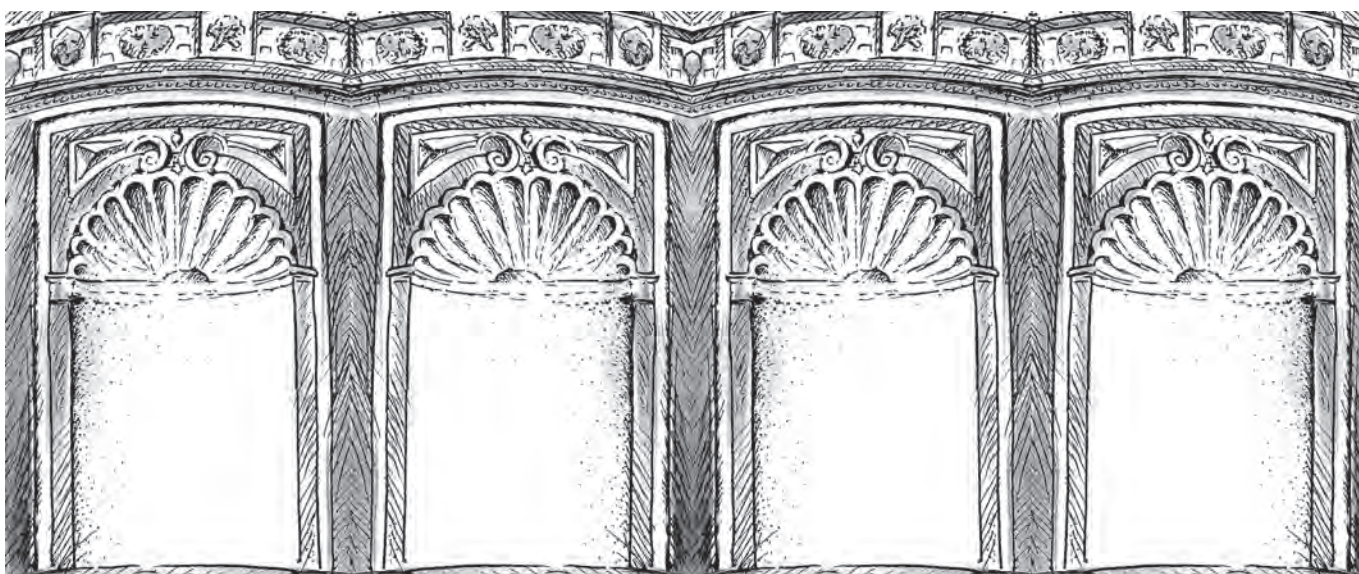

Celým hradem a zámek prochází unikátní systém krytých mostů a chodeb. Za panování rodu Eggenbergů v 17. století systém chodeb měřil téměř jeden kilometr. Dnes je chodba průchozí již jen z části, místy je zazděná.

Nepřehlédnutelná je zámecká věž. Má kruhový půdorys, výšku 54,5 metrů a čtyři zvony. Dole ve věži je hladomorna. Čtvrté patro tvoří zvonice s růžovými malovanými výklenky, které směřují do čtyř světových stran. Byly v nich namalované postavy zosobňující čtyři živly. Věž dále zdobí pásy lvích a lidských obličejů z pálené hlíny, ohoz, poprsí čtyř planet, která se střídají s ciferníky, a korunuje ji lucerna s korouhví.

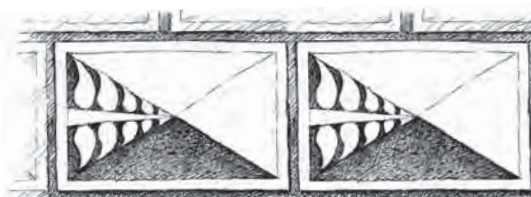
3 Do prázdných výklenků si nakreslete postavy představující vodu, vzduch, zemi a oheň.

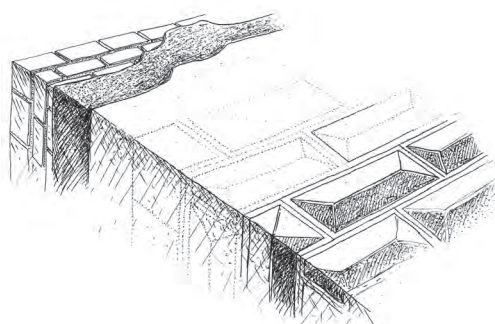
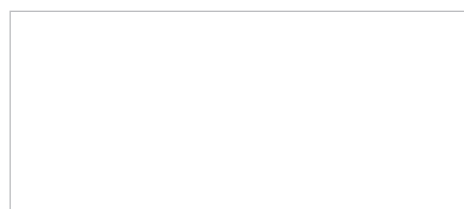
Pod sebou můžete pozorovat uličku zvanou Parkán, kde se dříve nacházel příkop mezi hradbami. Od 2. poloviny 16. století si zde začali českokrumlovští obyvatelé stavět domy a hradební zeď s nimi postupně srostla. Žili zde řemeslníci, kteří pro své řemeslo potřebovali vodu, například soukeníci, barvíři, koželuzi, řezníci či rybáři. Všimněte si domu, jehož střecha je jako jediná v ulici umístěna kolmo k sousedním domům. Tato změna měla zabránit šíření požáru.

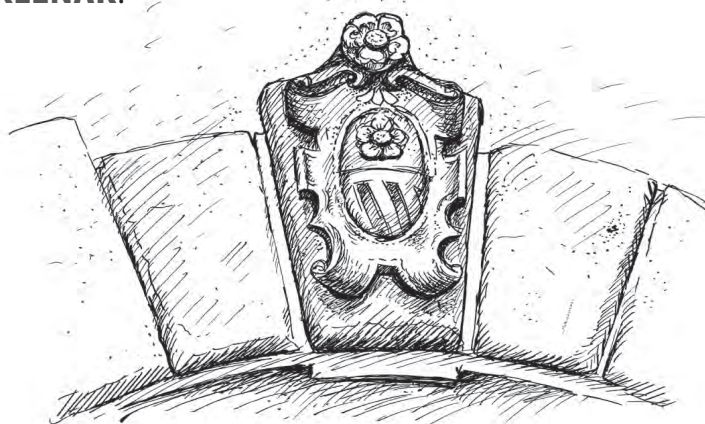
Otočte se zády k vyhlídce a spatříte budovu bývalé jezuitské koleje. Byla postavena podle plánů rožmberského stavitele Baldassara Maggiho z Aroigna (čti: Baltazar Madži z Aroňa). Ten se podílel i na stavbě zámecké věže. Fasáda koleje má převážně sgrafitovou výzdobu. Technika **SGRAFITA** se zakládá na proškrabávání dekorativního motivu do zavlhle omítky. Tady je vyrytý motiv psaníčka.

4 Vytvořte si svůj návrh sgrafitového psaníčka.

Sgraffita doplňuje i malířská výzdoba. Stejně je tomu na nádvoří jezuitské koleje. Než vstoupíte dovnitř, všimněte si rožmberského erbu a růže. Nachází se ve vrcholu **PORTÁLU**, na místě, které se označuje jako hlavní **KLENÁK**.

Vilém z Rožmberka pozval do města **JEZUITY**, aby šířili katolickou víru a kulturu. Jezuité kladli důraz na jazykové a humanitní vzdělání, tedy mluvení, čtení, psaní, skládání veršů latinsky, důležitá byla rétorika neboli řečnické umění. Jezuité studentům doporučovali procházky a sportovní disciplíny jako šerm, střelbu do terče, kuželky, hru s míčem aj. Podporovali divadlo.

5 Prohlédněte si malířskou výzdobu nádvoří jezuitské koleje. Najděte dataci a rožmberského jezdce. Pokuste se jezdce jednoduše popsat.

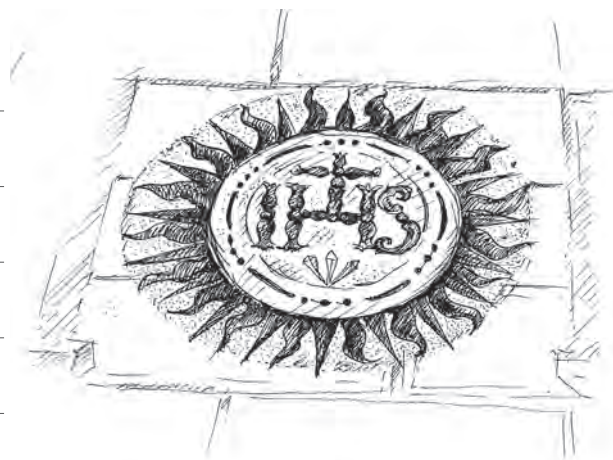

Rožmberský jezdec je zachycený v pohybu a ukrývá spoustu symbolů, které odkazují nejen k antice, ale i ke křesťanství. Jeho meč v sobě nese moc, spravedlnost, ale i obraz kříže a pravdy; helma odkazuje na víru a statečnost, ale také na pokoru; bílý kůň je jízdním zvířetem bohů, symbolem síly zkrocené rozumem, v Janově Zjevení představuje nebeskou sílu (majestát). Červená příkrývka a růže ve štítě i na helmě prezentují rod Rožmberků, pro jehož slávu jezdec bojoval.

Z nádvoří se vraťte k portálu a dejte se Horní ulicí zpět. Pátrejte po této značce. Naznačuje směr vaší cesty.

6 Než projdete branou do nádvoří, rozluštěte letopočet druhého sgrafita. Jaký rok ukrývají římské číslice?

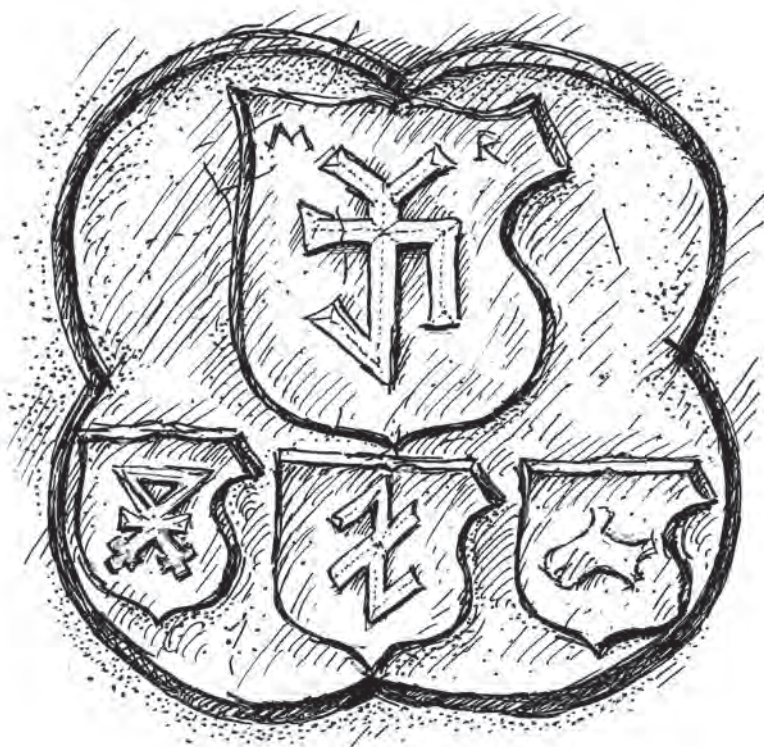
Římské číslice

I	V	X	L	C	D	M
1	5	10	50	100	500	1000

Z nádvoří se dejte vpravo ke kostelu sv. Víta.

V těsné blízkosti kostelů se nacházely hřbitovy. Náhrobní kameny významných občanů města se původně usazovaly do podlahy kostela. Až v 19. století se začaly připevňovat svisle ke stěnám či se do nich zazdívat.

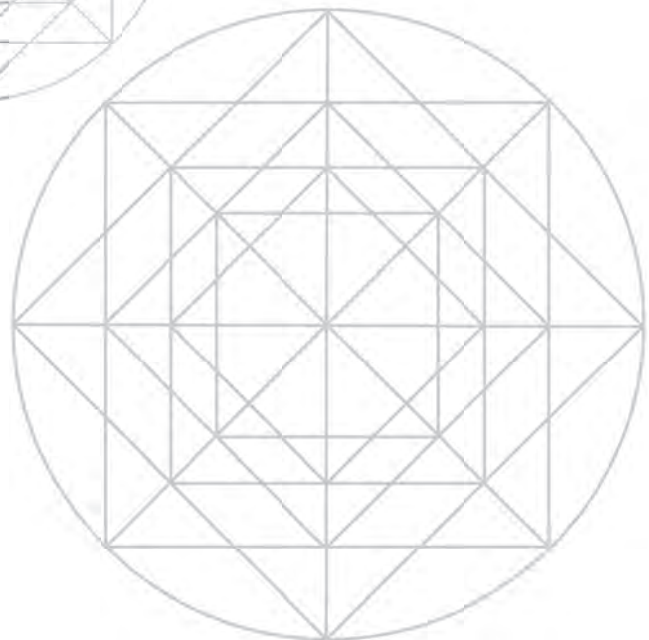
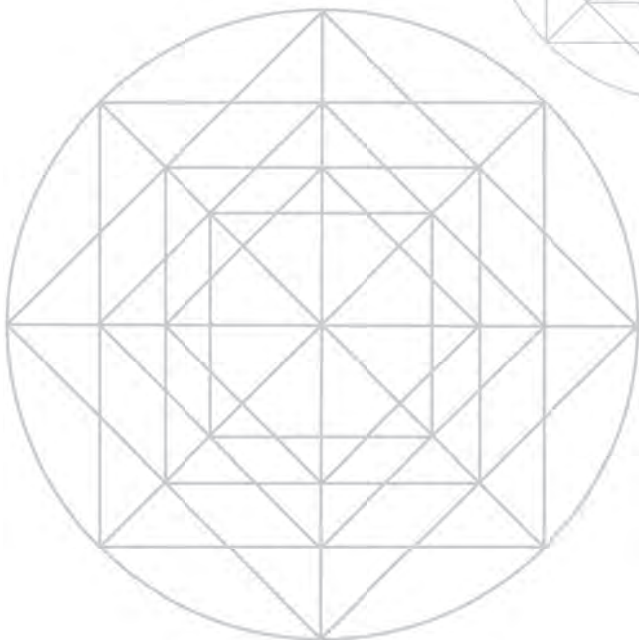

Ve výklenku kostelní zdi vlevo se nachází náhrobní kámen z červeného mramoru. Upozorňuje, že zde byli pochováni členové kamenické rodiny Rubiků. Pod nápisem najdete čtyři kamenické značky v erbovních štítech. Největší z nich s iniciálami M. R. patří Michalu Rubikovi.

Kamenické značky sloužily kameníkům k označení množství vykonané práce, za niž měli dostat mzdu. Značku jim přidělil po vyučení mistr. Značky měly své tvarové zákonitosti.

7a Do těchto obrázků „vytesejte“ svou značku. Máte dva pokusy.

Naproti kostelu stojí dům, který už známe: Kaplanka. Na jeho zdi objevíte tři žulové náhrobní kameny. Na prvním z nich je nápis psaný renesanční češtinou.

7b Zkuste přečíst text na náhrobku. Poznáte, komu náhrobek patří a v jakém roce byl nebožtík pochovaný?

Sejděte dolů po schodišti a zahněte doleva do Kostelní ulice. Míjíte budovu základní umělecké školy. Školnímu vzdělávání slouží už šest set let. Žákem této školy byl i básník a rožmberský úředník Šimon Lomnický z Budče. Skládal básně a psal příběhy zakončené veršovaným poučením.

*Co učíš rodičům svým,
jakkoli sloužiti budeš jim,
tak těž musíš sám trpěti,
když dorostou tvoje děti.*

*Slova letí z úst,
mimo uší šust.
Písmo pak psané
věčně zůstane.*

Pokračujte dolů Kostelní ulicí. Cestou nahlédněte do nejužší uličky v Českém Krumlově, která vede na náměstí. Dojděte ke dvěma novodobým nárožním bronzovým prstům. Upozorňují nás na kamenné patníky a nárožní kameny, které chránily domy před koly projíždějících vozů. Ve městě jich najdeme velké množství, ať už pouze hrubě otesaných, nebo zdobených ornamentem.

Nacházíte se na rohu ulic Kostelní a Kájovské, dejte se doprava.

Malířská výzdoba fasád byla vzácnější než sgrafito. Pozoruhodně malovanou fasádu najdete na malém náměstíčku zvaném Na Louži. Hlídá ho sv. Florián, ochránce před požárem.

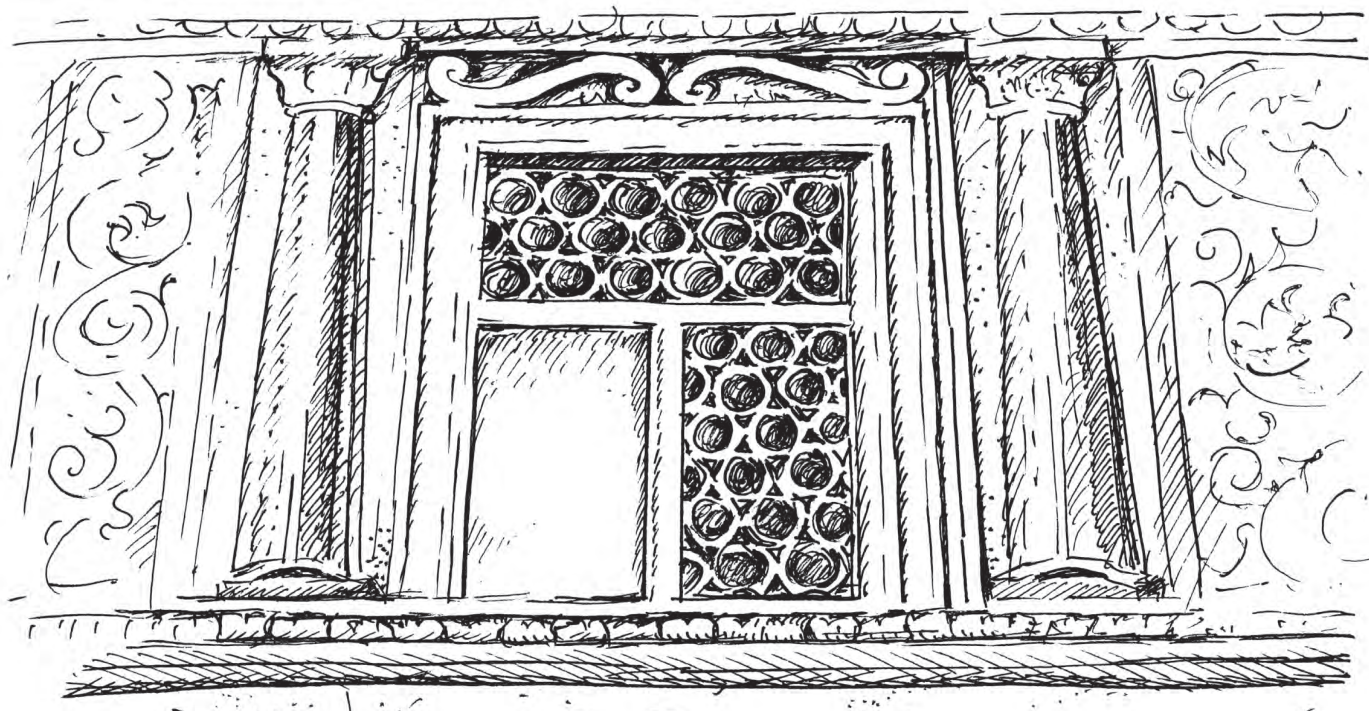
FRESKA s jeho vyobrazením zdobí čelní stranu domu č. 54. Zajímavé je také průčelí domu do Široké ulice, kudy pokračuje naše cesta. Z malovaných oken vyhlížejí „obyvatelé“ domu a malá opička.

*Opice byla známá svou napodobivostí,
začala být spojována s neřestí.
V opici člověk poznával znetvořenou,
hanebnou podobu sama sebe.*

8 Dokreslete do okna sami sebe.

Na začátku Široké ulice po levé straně stojí rozsáhlá budova bývalého městského pivovaru. Pozorně si prohlédněte sgrafitovou výzdobu římsy. Zdobí ji motiv **LISTOVEC** a **VEJCOVEC**.

LISTOVEC

DEKORATIVNÍ PÁS

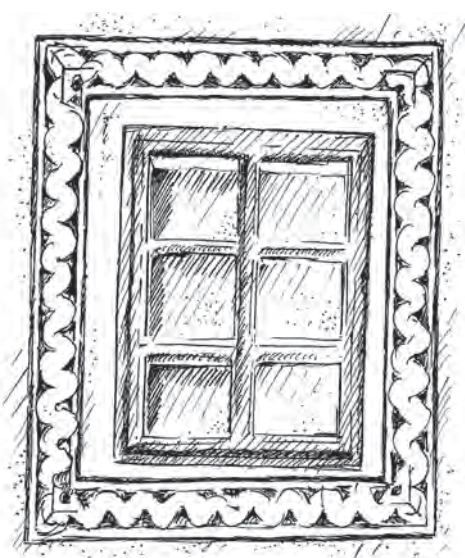
VEJCOVEC

9 Najděte tyto architektonické prvky. Pomocí slovníčku přiřadte k obrázkům správné názvy.

PORTÁL

ŠAMBRÁNA

PRAMPOUCH

Zastavte se u kamenného portálu. Dům vlastnil Antonín Michael z Ebersbachu, který pracoval ve službách Viléma z Rožmberka řadu let jako alchymista. Pro pana Viléma vyráběl elixír života. Nápoj

měl vladaře omladit a splnit jeho touhu po dědicovi. Především pro finanční podvody byl alchymista později vsazen do vězení, kde i zemřel. Podle pověsti dodnes v domě straší.

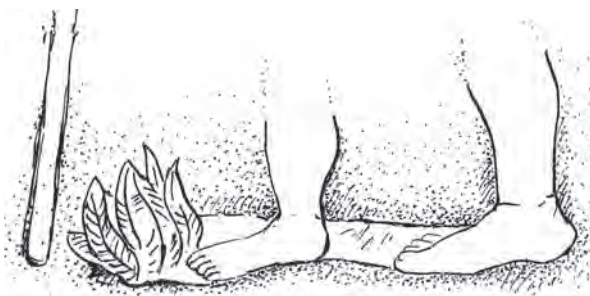
Pokračujte doprava Dlouhou ulicí a hledejte malovanou kamenickou značku Michala Rubika.

Dům, na kterém se značka nachází, obejděte zprava. Nazývá se Vlašský dvůr, vlašský je zastaralý výraz pro slovo italský. Patřil Vilémovi z Rožmberka, který zde hostil např. Jakuba Krčína z Jelčan nebo krumlovské hudebníky. Patrně se v něm pohybovali italští obchodníci a řemeslníci.

Na této straně Vlašského dvora si prohlédněte bohatou sgrafitovou výzdobu s figurálními, rostlinnými a architektonickými motivy. Dům v této části zakončuje atika se šišticemi.

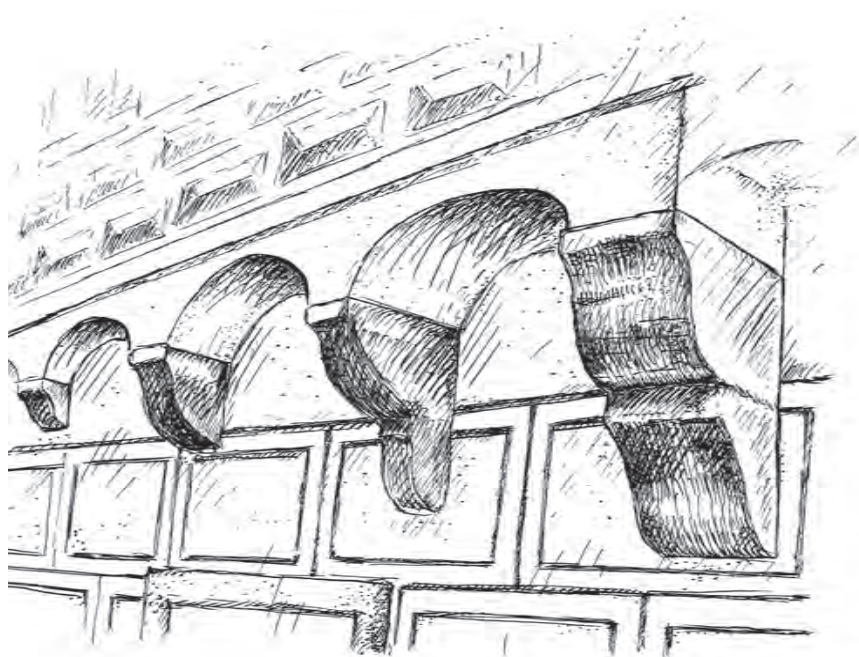

10 Kdo tvořil dvojici s postavou trubače Gregora? Dokreslete ji do obrázku a pojmenujte.

Vraťte se zpět ke kamenické značce Michala Rubika a pokračujte vpravo až na konec Dlouhé ulice, kde se po levé straně nachází dům č. 100. Sledujte rozšíření prvního patra pomocí tzv. **KRAKORCŮ**, nosníků. Nezapomeňte si opět prohlédnout sgrafitovou výzdobu.

Nacházíte se na rohu Dlouhé a Radniční ulice. Nedaleko zahlédnete Lazebnický most. Své jméno dostal podle živnosti, která se provozovala na druhém břehu řeky Vltavy. Lazebník se zde staral o lázně a poskytoval tak Krumlovským možnost očisty těla.

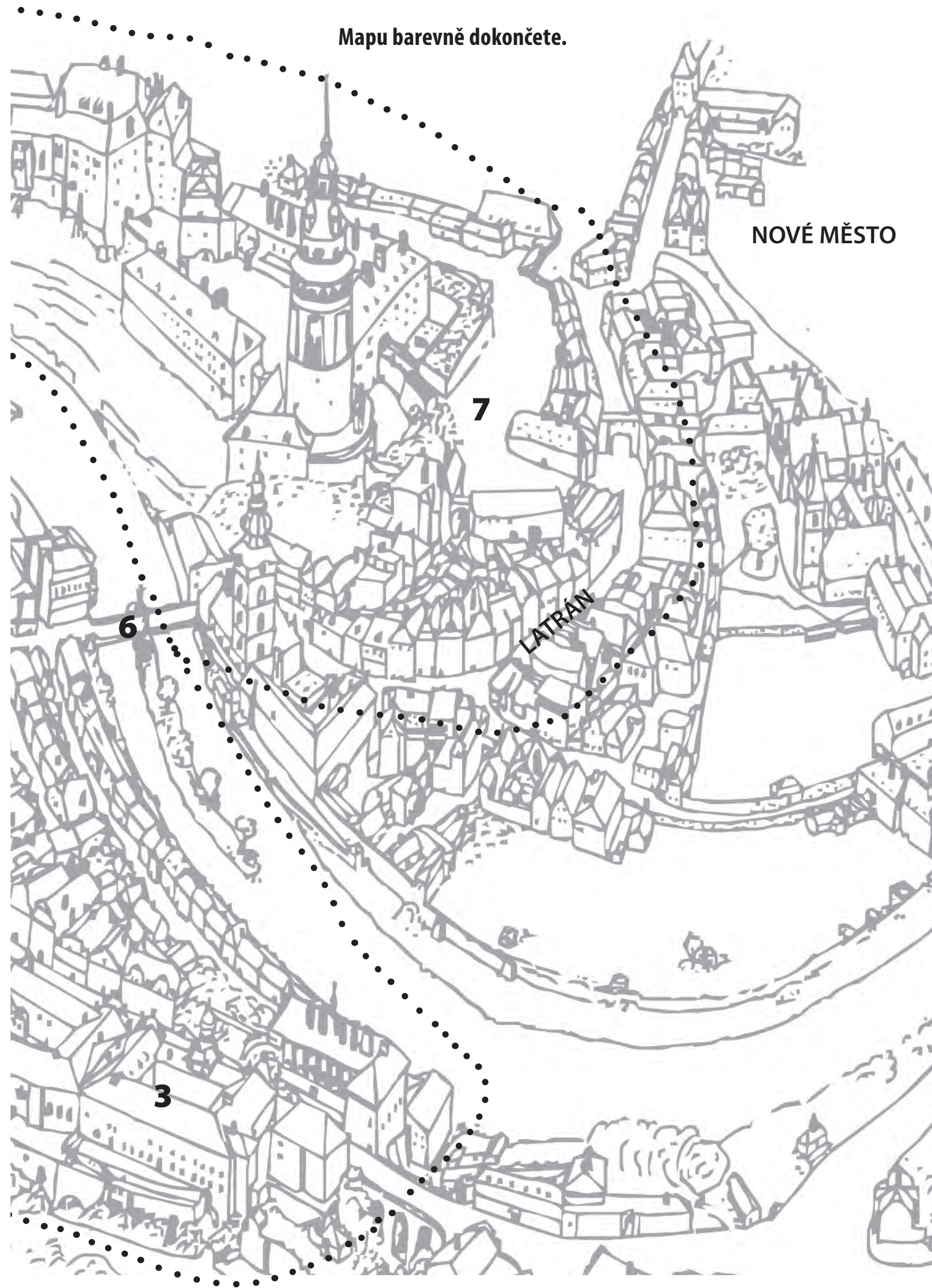

1. NÁMĚSTÍ SVORNOSTI
2. KOSTEL SV. VÍTA
3. JEZUITSKÁ KOLEJ
4. ŠIROKÁ ULICE
5. NA LOUŽI
6. LAZEBNICKÝ MOST
7. 1. ZÁMECKÉ NÁDVOŘÍ

Mapu barevně dokončete.

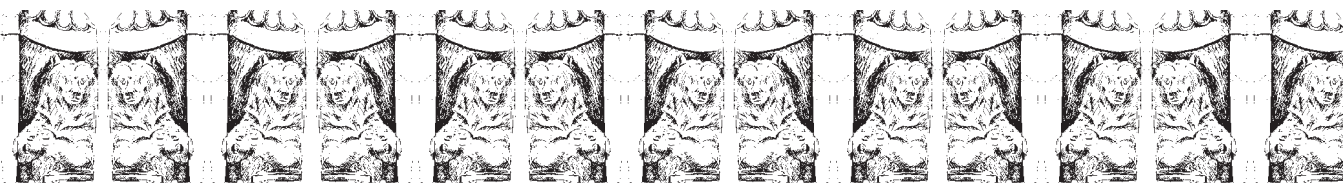
NOVÉ MĚSTO

7

LATRÁN

6

3

II. ZA MEDVĚDEM

Příběhy, vyprávění, legendy i pověsti se proměňují, doplňují a jiné mizí. Váš příběh začíná za Lazebnickým mostem, v městské části zvané Latrán. Vaše znalosti o renesanci vám pomohou nalézt cestu k tajemství krumlovských medvědů. Povedou vás medvědí stopy.

Latrán je název ulice, která přiléhala k boku hradu. Nacházely se v ní převážně domky řemeslníků, které živily zakázky z hradu (později zámku). V Českém Krumlově jméno Latrán navíc označuje samostatnou část města, která mívala řadu práv a výsad.

... Ozvala se fanfára trubače Gregora – možná utekl medvěd!
Medvědi přece patří ke Krumlovu odjakživa, že? Kdepak,
začalo to panem Vilémem... ale nyní spěchej, rychle...

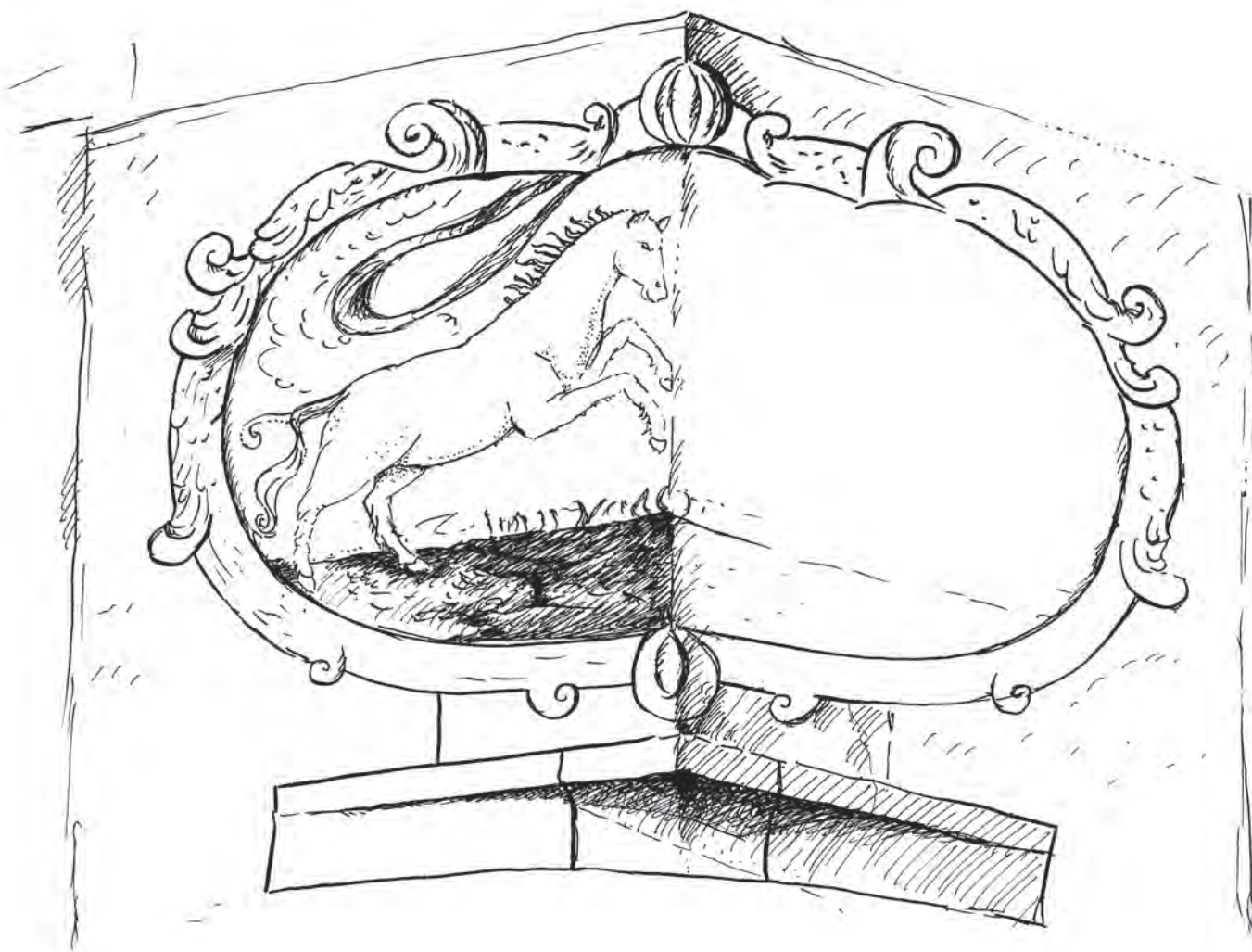

Vpravo u Lazebnického mostu proti bývalé lazebně stojí rohový dům. Od roku 1582 byl po celé jedno století v rukou sedlářů. Zdobí ho dva koně, možná to ale jsou jednorožci. Snad mezi nimi býval roh, který mířil na zámeckou věž. Pomyslná spojnice mezi jednorožci a lvími hlavami na věži prý propojovala moc Měsíce a Slunce.

1

Do obrázku dokreslete druhého jednorožce a nezapomeňte doplnit šroubovitě stočený roh, který časem z domu zmizel.

Doma si najdete obrázek nosorožce a narvala. Tato zvířata se stala předobrazem krásného bájného jednorožce, který představoval sílu, čistotu a dokonalé dobro. Prášek z jeho rohu měl léčit zranění, čistit vodu a zneškodnit jed.

Projděte kolem kamenného patníku a u domu č. 14 se zastavte.

Tento dům v roce 1572 koupila zámecká pradlena. Její dcera Mariana měla velmi hádavou povahu, často pomlouvala nejen své sousedy, ale i městskou radu, a dokonce snad i samotného Petra Voka. Slibovala, že se napraví a že se bude chovat uctivě. Slib ale nedodržela. Rada proto žádala o její vystěhování. Mariana tedy prodala dům svému zeti a zůstala u něj bydlet. Svému prolhanému jazyku však neutekla. Nakonec zemřela v městské šatlavě.

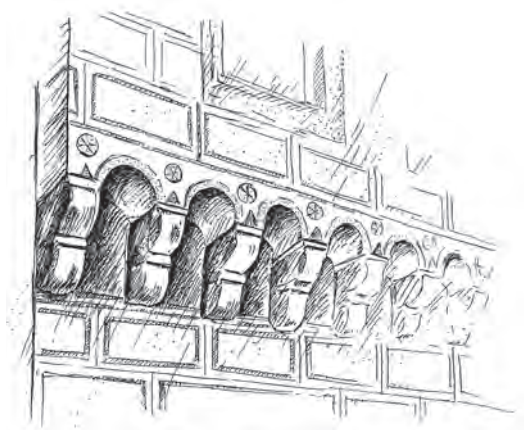

2 Spočítejte krakorce. K čemu slouží?

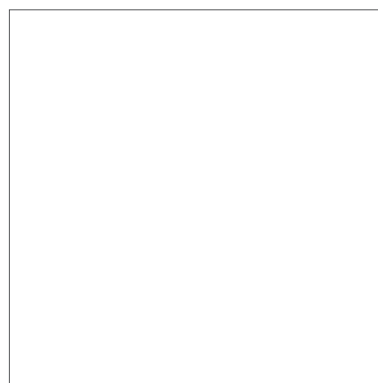

O kousek dál stojí dům č. 15 s pětistými růžemi mezi krakorci. Od roku 1576 zde bydlel nizozemský malíř Gabriel de Blonde, který se podílel na malířské výzdobě zámku. Zvenčí je výzdoba domu převážně renesanční, ale uvnitř se nacházejí staré středověké nástěnné malby svatých.

3 Kolik je na domě růží? Nakreslete jednu z nich.

Latránská ulice kopíruje terén a stoupá dál k domu se zdobeným vstupem. Pobýval v něm pekař Kašpar, tesař Mertl a truhlář Oldřich.

4a Pojmenujte kamenná orámování oken a dveří.

4b Označte do kresby hlavní klenák.

Sedněte si chvilku na kamennou lavičku u domu a rozhlédněte se. Při pozorování okolních domů narazíte na zvláštní skupinu nárožních kamenů. Na nich prý umíral zraněný muž a nikdo mu nepomohl. S kvílením se zde dodnes zjevuje v nočních hodinách, a navíc se tu prý v noci rozléhá řinčení zbraní a ozvěna třesku.

5

Představte si, co se na tomto místě mohlo odehrát. Udělejte si náčrt do připraveného obrázku a doma si celý příběh domyslete. Můžete si ho napsat, ale hlavně jej převyprávějte někomu blízkému.

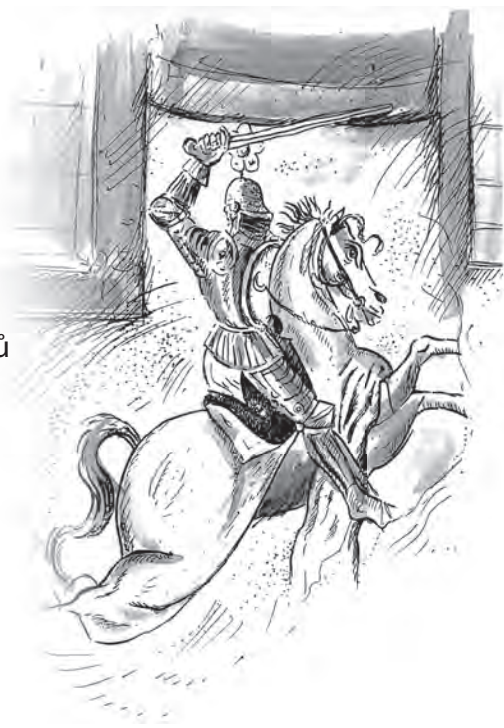
Tento dům s č. 37 patřil Jetřichu Slatinskému ze Slatinky. Byl zámeckým hejtmanem – to znamená, že se staral o rožmberské panství a zastupoval Viléma z Rožmberka v jeho nepřítomnosti. Náhrobek Jetřicha Slatinského jste viděli u kostela sv. Víta.

6

Jakou značku najdete na nárožním krakorci?

Postupte k domu s freskou rožmberského jezdce. Malovanou fasádu ukončuje štít s vodorovnými římsami členěnými pilířky a benátskými obloučkovými štítky. Za posledních Rožmberků zde žili provazníci.

7 **Porovnejte rožmberského jezdce s dalšími vyobrazeními. Který z nich sem nepatří?**

8 Prohlédněte si dům č. 43. Vypište všechny sgrafitové motivy a najděte letopočet. Štít patří do závěrečného období renesance.

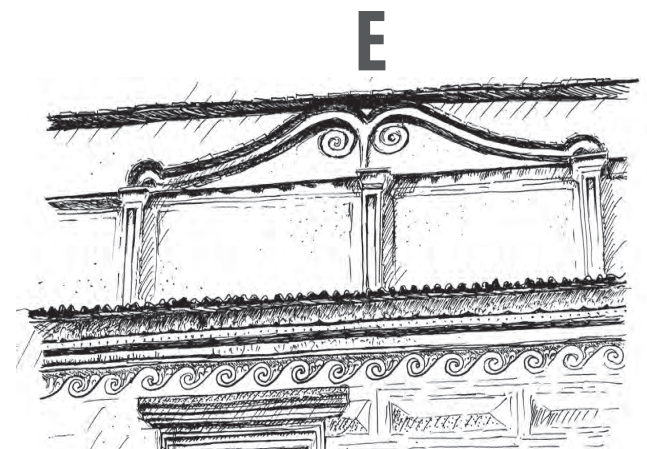
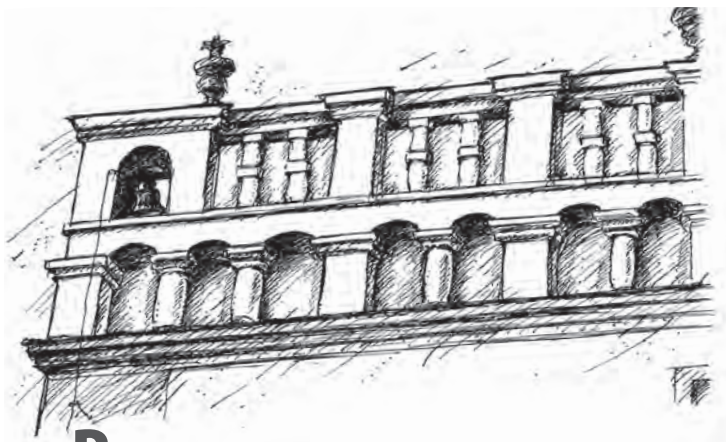
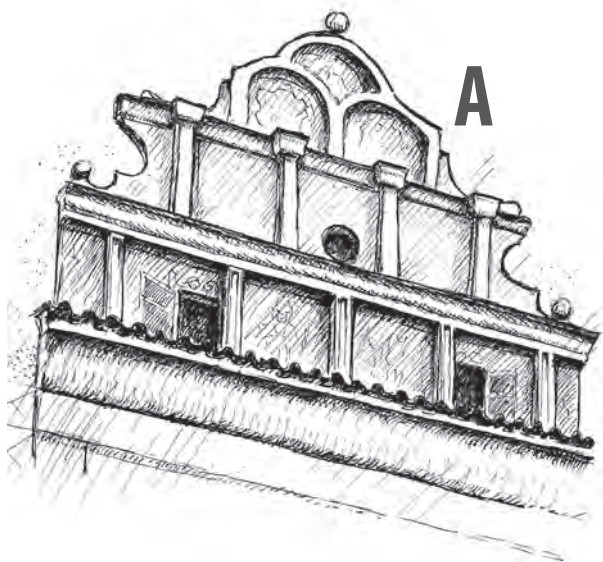

Blížíte se k cíli.

9 Rozhodněte, co je atika a co štít.

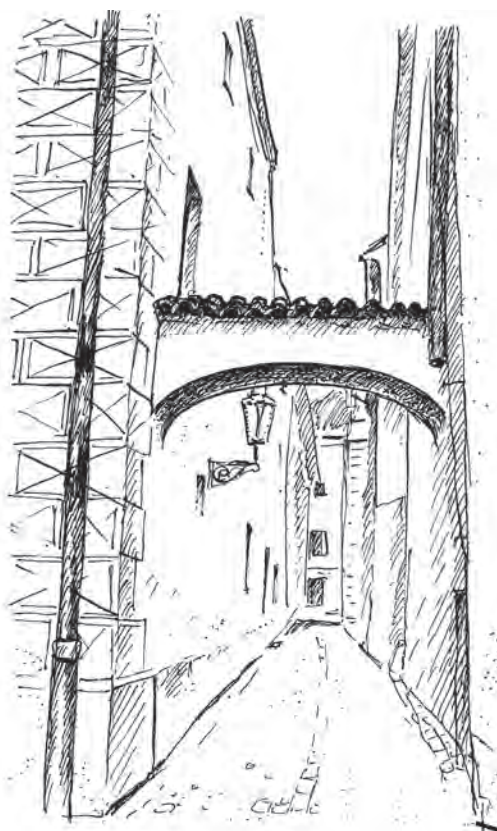
10 **Objevte tento stavební prvek a zakroužkujte jeho správné pojmenování.**

RAMPOUCH

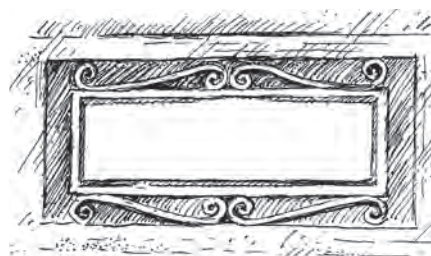
KRAKOREC

PRAMPOUCH

Nedaleko od vás se nachází vstup do nové lékárny, kde po staletí bydlel zámecký lékař. Prohlédněte si sgrafitovou výzdobu, ostění oken a atiku. Z druhé strany dům přiléhá k Červené bráně, k hlavnímu vstupu do zámeckého areálu. Jděte k bráně, do prostoru náměstíčka.

11 **Dokončete oba obrázky. K očíslovaným motivům přiřaďte tyto názvy: vejcevec, listovec, psaničko, mořská vlna.**

1

2

3

4

Naproti vám stojí dům č. 53. Zdobilo jej deset malovaných obrazů, představujících běh života. Znázorňují podobu muže od chlapce po starce. Na boku výzdoba domu pokračuje geometrickými obrazci spjatými s alchymíí.

12a Co vše se děje během lidského života?

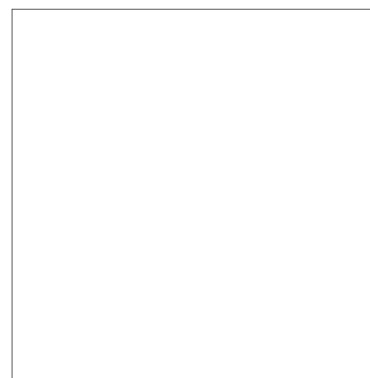
12b Prohlédněte si proměnu domu č. 53 v průběhu „jeho života“.

„Odkuž bývá, že sedmého roku dětem zuby vypadávají a zase jiné narůstají. Čtrnáctého roku pejším obrostají, ... čtyřicátého devátého léta, již při člověku k dospělosti přichází rozum, takže bývá opatrný a věku dospělého a dokonalého ... k sedmdesáti letům, již jest cíle života svého doběhl a smrt nedaleko.“
Hendrych Rankow, Regiment zdraví, rudolfínská doba

13 Nakreslete tvar hlavního klenáku Červené brány.

Nad Červenou bránou si všimněte části zámecké spojovací chodby, pokračuje doprava nad ulicí Latrán. Nad obloukem jsou malované erby Viléma z Rožmberka a jeho třetí manželky Anny Marie z Badenu. Uvnitř oblouku zůstala železná kovaná oka, do nichž se na noc zavěšoval provaz, aby bránil vjezdu nezvaných hostů do města a chránil tak noční klid.

Červenou branou vstupte na první zámecké nádvoří zvané rejdiště. Toto místo bylo vyhrazeno rytířským turnajům, soutěžím a kláním.

... Všichni se seběhli... medvědice Káťa zůstala na svém místě.
Tváře trubače Gregora vypadaly jako dvě narůžovělé duchny.
Fanfára zazněla podruhé...

14a Zjistěte, jak se jmenují medvědi v hradním příkopu a jak se řekne latinsky medvěd.

14b Medvědice Káťa zůstala na svém místě. Vidíte ji?

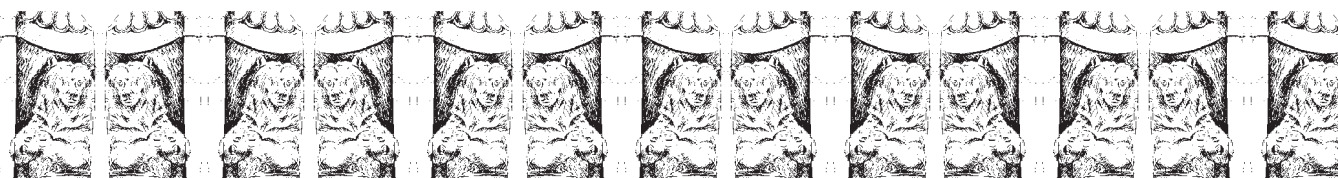

14c Pátrejte po zmizelém medvědovi.

Podle rožmberských rodových pověstí byli Rožmberkové příbuzní s italským šlechtickým rodem Orsini. Toto údajné příbuzenství mělo doložit starobylost rožmberského rodu a zvýšit tak jeho společenské postavení. Orsa znamená italsky medvědice. Proto se v rožmberském erbů objevují dva medvědi jako štítonoši a od poloviny 16. století také medvědy na zámku chovají.

Naše společné putování dobou plnou objevů a rozkvětu Českého Krumlova končí. Příběh o trubači a hledaném medvědovi je téměř u konce. Musíte jen hnědému chlupáči v okně dát jméno. Proč odtamtud vykukuje a s kým v domě bydlí, je součástí jiného příběhu. Loučíme se s vámi heslem Viléma z Rožmberka „FESTINALENTE“, což znamená „SPĚCHEJ POMALU“.

SLOVNÍČEK

ATIKA

zed' nad hlavní římsou stavby, vždy vodorovně ukončená (zubaté cimbuří, malé štítky, balustráda s vázami aj.), kryje pohled na střechu. Může probíhat po celé délce fasády nebo jen na části budovy, může na ni být nasazený štít či řada štítů.

BALUSTRÁDA – zábradlí z kuželek.

ARKÝŘ

výstupek vyčnívající z nároží nebo z líce stavby, posazený na noze či krakorcích, rozšiřuje vnitřní prostor.

BOSÁŽ

plasticky ztvárněné nebo v omítce napodobené kvádrové zdivo (nároží, bosovaný portál aj.).

FRESKA

z italského al fresco („na čerstvo“); je speciální druh nástěnné malby, kdy se barvy nanášejí do čerstvé omítky, aby se vsáklly do podkladu a usychaly společně s ním. Malíř pracuje na úsecích, které zvládne namalovat za den, aby omítka nezaschla. Kresba se přenáší na zed' z přípravného kartonu proklepáváním uhelného prášku přes jemné dírky.

JEZUITÉ

jezuitský řád neboli Tovaryšstvo Ježíšovo je jeden z největších a nejvýznamnějších řeholních řádů. Jako znak si zvolili monogram IHS. Písmena IHS se zde vykládala jako **I**esum **H**abemus **S**ocium (Ježíš je náš společník).

KLENÁK

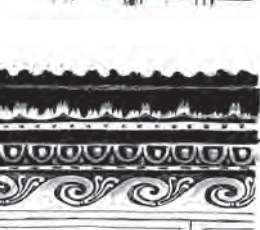
článek klenebního kamenného oblouku, někdy jen vyznačený v omítce, malbě nebo sgrafitu.

HLAVNÍ KLENÁK je ve vrcholu klenebního oblouku, často větší a zdobnější.

KRAKOREC

kamenný nosník vystupující ze zdi; nese arkýře, vysazená patra domů aj.

ORNAMENT

zdobný prvek, který slouží ke zkrášlení nebo členění staveb:

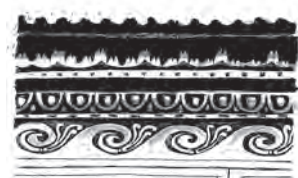
LISTOVEC – pásový ornament složený ze stylizovaných listů

MEANDR – pravouhle zalamovaný geometrický ornament nebo ornament složený ze spirál a zvaný **MOŘSKÁ VLNA**

PERLOVEC – pás představuje navlečené perly kulového nebo oválného tvaru

PROVAZEC – tvarem připomíná spletený provaz, zde je proložený kruhovým motivem

VEJCOVEC – vejcovité tvary se v pásu střídají s hrotitými

OSTĚNÍ

kamenné orámování oken (i dveří) od velmi jednoduchého po bohatě zdobené. Často se objevila dvě okna v jednom orámování, tzv. sdružená okna.

PORTÁL

kamenné orámování dveří nebo vrat; mohl být doplněn letopočtem či sochařskou výzdobou.

PRAMPOUCH rozpěrný oblouk mezi dvěma budovami, zděný a většinou se stříškou.

ŘÍMSA vodorovně člení a zdobí stěnu, ukončuje architekturu nebo její část. Najdeme ji také nad okny nebo dveřmi, může být kamenná, cihlová, dřevěná nebo štuková.

SGRAFITO využívá dvou (někdy i více) vrstev omítky. Spodní tmavá a hrubší vrstva v tónech okrů, černé a šedé se nechá zaschnout a na svrchní světlou a jemnější vrstvu se přes pauzovací papír přenáší obrys kresby. Ta se ještě za vlhka proškrabává. Může být i opačná barevnost omítek.

ŠAMBRÁNA lem okolo oken. Orámování může být široké, tenké, lehce tvarované v omítce nebo dřevě.

ŠTÍT uzavírá otvor střechy a tím i půdu budovy. Má nejčastěji trojúhelníkový tvar a různé zdobení.

ŘEŠENÍ:

1a	Zvonek sloužil ke svolání radních na městská zasedání.
1b	EGGENBERGOVÉ – KRÁLOVSTVÍ ČESKÉ – SCHWARZENBERGOVÉ – MĚSTSKÝ ZNAK
5	Postava jezdců v brnění, levou rukou drží štít s rožmberskou rúží, pravou rukou třímá nad hlavou meč, jeho helmice má ozdoby rúže.
6	1576
7b	LETA 1591. TVTO / GEST POCHOWAN VRO: / ZENY WLDYKA PAN / GETRZICH SLATIN: / SKY Z SLATINKY SLAW: / NEHO DOMV ROZM: / BERSKEHO SLVZIEB: / NIK A NIEKDY HEYT / MAN NA KRVMLOWIE / CZIESKEM. 12. MIES / ICE - PRAS / YN - CE
9	„Leta 1591 tuto jest pochován urozenej vladyka, pan Jetich Slatinskej ze Slatinky, slavného domu rožmberského služebník a někdy hejtmán na Krumlově Českem, 12. měsíce prosince.“
9	ŠAMBRÁNA – PRAMPOUCH – PORTÁL
II. ZA MEDVĚDEM	
2	Krakorce osazené do zaobleného přízemního zdiva umožňují vznik širších a pravidelnější rozvržených místností v patře.
3	13
4a	OSTĚNÍ – PORTÁL
4b	Uprostřed nahore.
6	Pětistou rúží.
7	Ten v levém dolním rohu.
8	Rúže, orlice, lev, provazec prokládaný kruhovými tvary kolem oken (šambrány), 1616.
9	ŠTÍT A C D ATIKA B E
10	PRAMPOUCH
11	1 LISTOVEC, 2 VEJCOVEC, 3 MOŘSKÁ VLNA, 4 PSANÍČKO MDLVI – 1556
12a	Zaznamenává cestu, kterou jsme každý z nás nastoupili svým narozením a již dokončíme naší smrtí. Během života získáváme řadu zkušeností, učíme se mluvit, chodit, mít rádi, pomáhat ostatním atd. Stárneme, zrajeme a někteří z nás svou píli nabydou moudrosti.
14a	KATEŘINA, VOK, MARIE TEREZIE URSUS = LATINSKY MEDVĚD
14b	Medvědicí káti najdete na fasádě Hrádku, který je součástí zámekvé věže, nad medvědim příkopem.
14c	Vraťte se na rejdiště. Najděte zámekvé schody a jděte po nich dolů. Vlevo za branou uvidíte v namalovaném okně medvěda.